

УКРАЇНА

**КРЕМІНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №4
КРЕМІНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

пров. Радищева, буд. 69, м. Кремінна, Луганська область 92900, тел. (06454) 2-15-82,
E-mail: school4kremennaya@ukr.net

Код ЄДРПОУ 35753001

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання
Педагогічної ради
Кремінського ліцею
№ 4
31 .08.2021 р. № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Кремінського ліцею № 4

Леонід НОВИЦЬКИЙ
31.08.2021 р.

**Положення про внутрішню систему забезпечення якості
освіти Кремінського ліцею №4 Кремінської міської ради
Луганської області**

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Кремінського ліцею №4 Кремінської міської ради Луганської області

I. Загальні положення

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Кремінського ліцею №4 Кремінської міської ради Луганської області (далі Положення) розроблено на підставі:

- статей 41-48 Закону про освіту (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380) {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2657-VIII від 18.12.2018, ВВР, 2019, № 5, ст.33 № 2661-VIII від 20.12.2018, ВВР, 2019, № 5, ст.35 № 2704-VIII від 25.04.2019, ВВР, 2019, № 21, ст.81 № 2745-VIII від 06.06.2019, ВВР, 2019, № 30, ст.119};
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»;
- Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21.02.2018 (у 1-4 класах);
- Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392;
- Наказ МОН від 30 квітня 2021 року № 493 «Деякі питання здійснення державного нагляду (контролю) у сфері загальної середньої освіти» зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 червня 2021 року за № 809/36431, 810/36432;
- Наказ МОН України від 28.03.2018 № 291 «Про затвердження Типового положення про конкурс на посаду керівника державного, комунального закладу загальної середньої освіти»;
- Наказ МОН України № 776 від 16.07.2018 «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти»;
- Наказ МОН України від 15.01.2018 № 36 «Про затвердження Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти»;
- Наказ Мінекономіки від 23.12.2020 №2736 «Про затвердження професійного стандарту за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)";

- Наказ МОН України №1392 від 13.12.2018 «Про затвердження типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації керівних кадрів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказ МОН України № 1486 від 29.12.2018 «Про встановлення строків подання реєстраційних документів педагогічними працівниками, які бажають пройти сертифікацію у 2019 році»;
- Наказ МОН України № 17 від 09.01.2019 року «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»;
- Наказ МОН України № 54 від 16.01.2020 року «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти».

Поняття, що застосовуються в Положенні

Положення – локально-правовий акт, що визначає основні правила організації, описує мету, структуру, взаємні обов'язки групи людей чи організацій, які об'єдналися для досягнення спільної мети.

Стратегія – довгостроковий, послідовний, конструктивний, раціональний, підкріплений ідеологією, стійкий до невизначеності умов середовища план, який супроводжується постійним аналізом та моніторингом в процесі його реалізації та спрямований з певною метою на досягнення успіху в кінцевому результаті.

Процедура – офіційно встановлений чи узвичаєний порядок здійснення, виконання або оформлення чого-небудь.

Механізм – комплексний процес, спосіб організації.

Критерії – вимоги для визначення або оцінки людини, предмета, явища (або: ознака, на підставі якої виробляється оцінка);

Правило – вимога для виконання якихось умов всіма учасниками якої-небудь дії.

Інструмент – засіб, спосіб для досягнення чогось.

Моніторинг якості освіти - система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей.

Моніторинг якості освіти - інструмент методичного й управлінського забезпечення Державного стандарту загальної середньої освіти. Зазначений моніторинг є регулярним безперервним контролюючим відстеженням якісних результатів навчання, виховання, розвитку учнів у системі «вчитель-учень».

Педагогічний моніторинг - форма організації, збору, збереження, обробки і поширення інформації, що забезпечує безперервне відстеження стану викладання і рівня навчальних досягнень учнів.

Інклюзивне освітнє середовище - сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Академічна доброчесність - сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

Фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;

Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої діяльності чи організації освітнього процесу;

Хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти, несвоєчасні записи в класних журналах результатів оцінювання.

Якість освіти - відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

Якість освітньої діяльності – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг. (Закон України «Про освіту» пункти 29, 30 частини 1 статті 1)

Інші поняття застосовуються в контексті законів України.

II. Визначення та характеристика компонентів внутрішньої системи забезпечення якості освіти

1. Компоненти внутрішньої системи забезпечення якості освіти

З урахуванням частини третьої статті 41 Закону України «Про освіту» внутрішня система включає в себе компоненти:

- стратегія та процедури забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- критерії, правила і процедури оцінювання учнів;
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи учнів;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що можуть визначатися документами закладу освіти.

Зазначені компоненти згруповані за чотирма напрямками освітньої діяльності закладу освіти:

- освітнє середовище;
- система оцінювання здобувачів освіти;
- педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти;
- управлінські процеси закладу освіти.

Система зовнішнього забезпечення якості освіти - не формується закладом освіти.

Система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти - не формується закладом освіти.

2. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

Стратегія забезпечення якості освіти базується на принципах:

- принцип цілісності - єдність усіх видів освітніх впливів на здобувача освіти, їх підпорядкованість головній меті освітньої діяльності;
- принцип відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
- принцип розвитку - необхідність вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- принцип відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності;
- принцип партнерства що враховує взаємозалежність та взаємну зацікавленість суб'єктів освітнього процесу, відповідно до їх поточних та майбутніх потреб у досягненні високої якості освітнього процесу;

- гнучкість і адаптивність – уміння адаптуватись до постійних змін, бути в тренді усіх важливих освітянських нововведень, бути готовим до різних соціальних контактів, відкритість, комунікабельність.

Забезпечення якості освіти передбачає здійснення наступних процедур і заходів:

- функціонування системи формування компетентностей учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, посилення кадрового потенціалу закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти включає:

- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти;
- моніторинг якості освіти.

Внутрішній моніторинг проводиться на рівні закладу освіти, ініціюється та проводиться закладом освіти. Заклад освіти може визначати порядок проведення внутрішнього моніторингу з урахуванням вимог Порядку та інших актів законодавства.

Завдання моніторингу якості освіти:

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом в закладі освіти;
- створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу;
- аналіз чинників впливу на результативність освітнього процесу, підтримка високої мотивації навчання;
- створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації учнів і педагогів;
- прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в закладі освіти.

Критерії моніторингу:

- об'єктивність;
- систематичність;
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу;
- надійність;
- гуманізм.

Методами проведення дослідження під час моніторингу можуть бути:

- опитування (анкетування, інтерв'ювання);
- тестування;
- спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю у закладах освіти;
- фокус-група;
- аналіз документації закладів освіти, їх засновників;
- аналіз статистичних даних про стан системи освіти за встановленими формами звітності;

- інші методи, визначені у Програмі.

В процесі реалізації Положення використовуються різні підходи до самооцінювання: кількісний, описовий і комбінований, тобто поєднання кількісного й описового. За необхідності рівень освітньої діяльності, визначений описово, легко трансформується у кількісну оцінку.

Основою моніторингового дослідження можуть бути наступні **форми отримання інформації**:

- безпосереднє одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання, відвідування уроків, заходів тощо);
- опосередковане одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі, із залученням експертів тощо, проведення контрольних, діагностичних робіт);
- одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації, аналіз результатів оцінювання досягнень учнів (поточне, підсумкове, формувальне тощо).

Моніторинг може проводитися з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у тому числі дистанційно.

Під час проведення дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження.

Інструментарій методів збору інформації:

- пам'ятки для аналізу документів (щодо системи оцінювання навчальних досягнень учнів; фінансування закладу освіти; кількісно-якісного складу педагогічних працівників тощо);
- анкети (для педагогів, учнів, батьків);
- бланки спостереження (за проведенням навчальних занять, позакласною роботою тощо).

Очікувані результати:

- отримання результатів про стан освітнього процесу в закладі освіти;
- покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських рішень.

Підсумки моніторингу:

- підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах;
- за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи;
- дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань вчителів, нарадах при директорі, засіданнях педагогічної ради.

Програма моніторингу розробляється та затверджується суб'єктом моніторингу.

Моніторинг в закладі освіти здійснюють:

- директор та його заступники;
- засновник;
- органи, що здійснюють управління у сфері освіти;
- органи самоврядування, які можуть бути створені педагогічними працівниками, учнями та батьками;
- громадськість.

Основними показниками, які підлягають контрольно - оцінній діяльності, є стандарти, визначені Державною службою якості освіти України для проведення аудиту (освітнє середовище, педагогічна діяльність, система оцінювання учнів і управлінські процеси). Контрольно - оціночна діяльність проводиться з метою вивчення та оцінки якості освітньої діяльності і отримання інформації про реальний стан справ за кількома десятками параметрів, кожен з яких розкриває роботу закладу глибше. Така інформація допоможе проаналізувати сильні і слабкі сторони роботи школи, підкаже можливі шляхи підвищення якості освітньої діяльності, пройти цими шляхами - і отримати якісний результат.

Терміни контрольно - оціночної діяльності вказані у Циклограмі, яка є складовою загальної ВСЗЯО.

Отримані результати вивчення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності є складовою звіту керівника перед громадськістю; може бути розглянутий на засіданні педагогічної ради. Щорічний звіт оприлюднюється на сайті закладу.

3. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників є:

- стан забезпечення кадрами відповідно фахової освіти;
- освітній рівень педагогічних працівників;
- результати атестації;
- систематичність підвищення кваліфікації;
- наявність педагогічних звань, почесних нагород;
- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
- участь в експериментальній діяльності;
- результати освітньої діяльності;
- оптимальність розподілу педагогічного навантаження;
- показник плинності кадрів.

Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та сертифікацію.

Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти.

Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня наведено в таблиці:

Критерії оцінювання роботи вчителя

І. Професійний рівень діяльності вчителя

Критерії	Кваліфікаційні категорії		
	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя. Має глибокі знання зі свого предмета	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних

			дисциплін, які значно перевищують обсяг програми
2. Знання сучасних досягнень у методиці	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методику викладання	Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методики й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи	Володіє методами науководослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики
3. Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки роботи	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою і активно включається в ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її, виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації

4. Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами	Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності
5. Знання теорії педагогіки й вікової психології учня	Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко -й підсвідомо обрати оптимальне рішення	Користується різними формами психолого-педагогічної діагностики й науковообґрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях

II. Результативність професійної діяльності вчителя

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Володіння способами індивідуалізації навчання	Враховує у стосунках з учнями індивідуальні особливості їхнього розвитку, здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку дітей	Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей учнів під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей. Уміє тримати в полі зору «сильних», «слабких» і «середніх» за рівнем знань учнів; працює за індивідуальними планами з

		і фізичних здібностей	обдарованими і слабкими дітьми
2. Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити учнів своїм предметом, керувати колективною роботою, варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність учнів поєднується з не дуже ґрунтовними знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати учнів, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання учнів поєднуються з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками	Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (мислительну) активність, пошукову діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх учнів. Інтерес до навчального предмета в учнів поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками
3. Робота з розвитку в учнів загально навчальних вмінь і навичок	Прагне до формування навичок раціональної організації праці	Цілеспрямовано й професійно формує в учнів уміння й навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень).	

		Дотримується єдиних вимог щодо усного і писемного мовлення: оформлення письмових робіт учнів у зошитах, щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія)	
4.Рівень навченості учнів	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань учнів	Учні демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета; показують хороші результати за наслідками зрізів, перевірних робіт, екзаменів	Учні реалізують свої інтелектуальні можливості чи близькі до цього; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук
III. Комунікативна культура			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії

1. Комунікатив ні й організа торські здібності	Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло знайомих; відстоює власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	Швидко знаходить друзів, постійно прагне розширити коло своїх знайомих; допомагає близьким, друзям; проявляє ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім переконанням , а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його приваблює	Відчуває потребу в комунікативній і організаторській діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях; невимушено почувається в новому колективі; ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації та організаторській діяльності
--	--	---	---

2. Здатність до співпраці з учнями	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але використовує їх без аналізу ситуації	Обговорює й аналізує ситуації разом з учнями і залишає за ними право приймати власні рішення. Уміє сформулювати громадську позицію учня, його реальну соціальну поведінку й вчинки, світогляд і ставлення до учня, а також готовність до подальших виховних впливів учителя	Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує вміння толерантно ставитися до чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальному докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й учнів
3. Готовність до співпраці з колегами	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброзичливу обстановку співпраці з колегами	Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських	Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами

		принципів моралі	
4. Готовність до співпраці з батьками	Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками	Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку їхніх дітей; формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись відвертості, взаєморозуміння, чуйності
5. Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на стосунках з учнями	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	
6. Педагогічна культура	Знає елементарні вимоги до мови, специфіку інтонацій у Мовленні, темпу мовлення дотримується не завжди	Уміє чітко й логічно висловлювати думки в усній, письмовій та графічній формі. Має багатий словниковий запас, добру дикцію, правильну інтонацію	Досконало володіє своєю мовою, словом, професійною термінологією

7. Створення комфортного мікроклімату	Глибоко вірить у великі можливості кожного учня. Створює сприятливий морально-психологічний клімат для кожної дитини	Наполегливо формує моральні уявлення, поняття учнів, виховує почуття гуманності, співчуття, жалю, чуйності. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей, загальної культури особистості	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей
---------------------------------------	---	---	--

Для оцінювання професійної діяльності вчителя в межах закладу освіти можуть використовуватись оприлюднені методики оцінки професійного досвіду вчителів, які проходять процедуру сертифікації та інші верифіковані методики та інструменти.

4. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників

Управлінська діяльність адміністрації закладу на сучасному етапі передбачає вирішення низки концептуальних положень як то:

- створення умов для переходу від адміністративного стилю управління до громадсько-державного;
- раціональний розподіл роботи між працівниками школи з урахуванням їх кваліфікації, досвіду та ділових якостей;
- забезпечення оптимальної організації освітнього процесу, який би забезпечував належний рівень освіченості і вихованості випускників та підготовку їх до життя в умовах ринкових відносин;
- визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які б повною мірою відповідають

особливостям роботи та діловим якостям адміністрації, раціональне витрачання часу всіма працівниками;

- правильне і найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її поповнення в умовах ринкових відносин;
- забезпечення високого рівня працездатності всіх учасників освітнього процесу;
- створення здорової творчої атмосфери в педагогічному колективі.

Функції керівника.

Стратегічна - постановка цілей організації, розробка стратегії досягнення мети і планування діяльності. У звичайних умовах вона вважається головною.

2. Експертно-інноваційна (тісно пов'язана зі стратегічною) - спрямовує процес розробки і впровадження нових видів продукції та послуг, створює умови для організаційних перетворень, консультує підлеглих.

3. Адміністративна - цілий ряд підфункцій:

- Контрольна (оцінка результатів діяльності, проведення її необхідною коригування);
- Організаційна (розподіл повноважень, завдань, ресурсів, інструктування та ін.);
- Напрямна (координація роботи виконавців);
- Кадрова (підбір, розстановка, розвиток персоналу);
- Стимулююча (переконавання і натхнення працівників, їх заохочення і покарання).

Комунікаційна - налагодження внутрішніх і зовнішніх зв'язків, проведення нарад, переговорів, прийом відвідувачів, відповіді на листи і телефонні дзвінки, поширення інформації, представництво.

5. Соціальна - створення в організації сприятливого морально психологічного клімату; підтримування існуючих норм поведінки та формування нових; допомогу підлеглим у важку хвилину. Поява цієї функції обумовлено зростаючою роллю людського чинника в житті організації.

Якщо функція управління не відповідає функції об'єкта, вона вважається невласивою і підлягає чи передачі іншому виконавцю, або скорочення.

Якщо функція вже виконується іншим суб'єктом, то для даного суб'єкта вона є дублюючою, і її реалізація веде до зростання витрат, як і реалізація марною функції.

Якості керівника

Професійні - якості, які характеризують будь-якого грамотного фахівця як передумова успішного виконання службових обов'язків. Такими якостями є:

1. Високий рівень освіти, виробничого досвіду, компетентності у відповідній професії.
2. Широта поглядів, ерудиція, глибоке знання не тільки своєї, а й суміжних сфер діяльності.

3. Прагнення до постійного самовдосконалення, критичного сприйняття і переосмислення навколишньої дійсності.
4. Пошук нових форм і методів роботи, допомогу оточуючим в оволодінні ними, їх навчання.
5. Вміння раціонально використовувати час, планувати свою роботу.

Особистісні якості керівника: високі моральні стандарти; фізичне і психологічне здоров'я; внутрішню і зовнішню культуру; справедливість; чесність; чуйність; дбайливість, доброзичливість до людей; оптимізм; впевненість в собі.

Ділові якості:

1. Вміння організувати свою роботу і раціонально використовувати обмежений і непоправний ресурс - час (час керівника представляє особливу цінність).
2. Вміння організувати діяльність підлеглих, забезпечити її всім необхідним, ставити і розподіляти завдання, координувати і контролювати їх виконання.
3. Честолюбство, високий рівень домагань, прагнення до незалежності, влади, лідерства в будь-яких обставинах, сміливість, рішучість, напористість, волю, безкомпромісність.
4. Контактність, комунікабельність, вміння розташувати до себе людей, переконати їх у правильності своєї точки зору (фахівці вважають, що 80% знань менеджера повинні складати знання про людину).
5. Ініціативність, оперативність у вирішенні проблем, здатність сконцентруватися на головному.
6. Вміння керувати собою, своєю поведінкою, стосунками з оточуючими.
7. Прагнення до перетворень, нововведень, готовність йти на ризик і захоплювати за собою підлеглих.

Ділові та особистісні якості керівників визначаються за критеріями:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- креативність, здатність до інноваційного пошуку;
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

Рівні управління.

Вимоги до якостей керівників неоднакові на різних рівнях управління.

На низовому рівні понад усе цінуються рішучість, комунікабельність, деяка агресивність, виробничий досвід, компетентність у відповідних професіях, вміння надати допомогу виконавцям у оволодінні ними професійною майстерністю.

На середньому рівні більшою мірою цінуються вміння спілкуватися, почасти концептуальні навички, вміння організувати діяльність підлеглих і

забезпечити її всім необхідним; ставити завдання і контролювати їх виконання.

На вищому рівні головними якостями вважаються вміння стратегічно мислити, оцінювати ситуацію, ставити нові цілі, планувати, здійснювати перетворення, організовувати творчий процес підлеглих.

Сучасні виклики освітнього менеджменту вимагають від керівника закладу таких **фахових компетенцій**:

- прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін;
- забезпечувати відкрите керівництво;
- вивчати інтереси і потреби місцевої громади й суспільства в цілому, щоб визначати нові цілі і завдання;
- організовувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей;
- працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей;
- постійно вчитися і стимулювати до цього членів педагогічного колективу.

Інструментарій дослідження професіоналізму керівників

Для визначення професіоналізму керівників можуть використовуватись наступні методики:

Когнітивний компонент: опитування, контент-аналіз, шкала для визначення рівня знань за методикою Л.М. Карамушки, методика визначення професійного рівня В. Р. Степанова. Знання про ефективність управлінської діяльності, її якість. Індексна оцінка, яка характеризується кількістю наявних знань щодо загальної їх кількості - Методика Л. Сватушки

Мотиваційно-ціннісний компонент. Професійно-ціннісні орієнтації. Ієрархія цінностей - Методика «Ціннісні орієнтації» М. Рокича. Співвідношення мотиву досягнення успіху та мотиву уникнення невдач. Спрямованість на успіх діяльності. Рівень мотивації до успіху - Методика ТАТ, «Методика діагностики особистості на мотивацію до успіху» Т. Елерса.

Базові та актуальні потреби. Склад потреб - Методика кольорових метафор, розроблена І Л. Соломінім. Задоволеність управлінською діяльністю Рівень прояву flow-ефекту. Опитування. Спрямованість керівника на діяльність і/чи на персонал Тип спрямування - Методика Р. Блейка -Д. Моутон. Операційно-технологічний компонент. Засоби успішного виконання управлінської діяльності (професійне мислення, професійна творчість) Частота прояву. Рівень розвитку творчості - Тест «Мислення керівника», опитування.

Уміння і навички успішно планувати. Рівень вирішення (низький, адаптаційний, інноваційний) -Тест «Уміле вирішення проблеми»

Уміння успішно приймати рішення Частота прояву - «Уміння приймати рішення». Уміння визначати власні обмеження. Частота прояву обмежень - Тести М. Вудкока, Д. Френсіса. Закладом освіти можуть бути використані інші верифіковані методики.

Формою контролю за діяльністю керівників закладу освіти є атестація.

Ефективність управлінської діяльності керівника під час атестації визначається за критеріями:

- саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності;
- стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку закладу освіти, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;
- річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу;
- здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів;
- забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів;
- поширення позитивної інформації про заклад;
- створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні);
- застосування ІКТ у освітньому процесі;
- забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу;
- позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

5. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності педагогічними передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності учнями;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності учнями передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

За порушення академічної доброчесності учні можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої діяльності.

6. Критерії, правила і процедури оцінювання учнів

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти урегульовано такими документами:

-Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);

-Наказ МОН України від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;

-Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

- Наказ МОН № 21 від 09.01.2020 року «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1362».

Метою навчання є сформовані компетентності. Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні. Визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів Нової української школи здійснюється вербально. Облік результатів завершального (підсумкового) оцінювання, що здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці, фіксується в свідоцтві досягнень.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати

прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації. Державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти. Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Оцінювання результатів навчання учнів 5-9, 10-11 класів у закладі загальної середньої освіти урегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);

- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

- наказ Міністерства освіти і науки України № 1222 від 21 серпня 2013 року (зі змінами, внесеними згідно з наказом МОН №1009 від 19 серпня 2016 року) «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»;

- наказ Міністерства освіти і науки України № 496 від 03 червня 2008 року «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів».

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень

учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й умінь застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо.

Відповідно до чинних нормативних актів і семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496.

Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами

Учні з особливими освітніми потребами здобувають освіту в закладі загальної середньої освіти відповідно до індивідуальних програм розвитку, індивідуальними навчальними планами, індивідуальними навчальними програмами (за потребою). ІПР,ІНП розробляються командами фахівців/супроводу дитини з ООП/ відповідно до висновків ІРЦ.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами орієнтоване:

- на учня й передбачає вимірювання його індивідуального прогресу;
- на освітні стандарти та здійснюється в межах освітніх програм відповідно до адаптацій чи модифікацій, ІПР, у тому числі якщо учень не працює на рівні освітнього стандарту й модифікованих програм.

Комплексне оцінювання учнів з особливими потребами включає первинне (виявлення наявних знань); формувальне (формування компетентностей через пізнання); підсумкове (узагальнення рівня сформованих компетентностей, вироблених знань, умінь, навичок).

Мета комплексного оцінювання:

- визначити особливості динаміки розвитку учня з особливими освітніми потребами;
- надати ефективну підтримку;
- усунути перешкоди для його соціальної і навчальної активності тощо.

Отримана під час різних типів оцінювання інформація дає змогу педагогам уточнити й доповнити психолого-педагогічну оцінку розвитку

дітей з особливими освітніми потребами, визначити цілі індивідуальної програми розвитку (ІПР), навчати їх на рівні класу й вчасно надавати підтримку, за потреби залучати спеціальних фахівців тощо.

Первинне оцінювання:

В умовах інклюзивного навчання первинне оцінювання здійснюють, аби отримати інформацію про цілі навчання на початку вивчення програмової теми, розділу тощо. Зазначений вид оцінювання не є поточним. Відмінність - навчальні досягнення учнів з ООП не мають кількісного вираження у цифрах чи балах.

Первинне оцінювання дає вчителю уявлення про освітню ситуацію учня й допомагає спланувати подальші педагогічні кроки. Первинне, або розпізнавальне оцінювання використовується для визначення стартового рівня успішності (попередній аналіз рівня навченості з предмета, рівень сформованості компетентностей). Спостереження, запитання до вивчених тем, розділів чи до нової теми, перед тестуванням використовуються вчителем для з'ясування рівня сформованості знань, умінь, навичок за темою за певний проміжок часу, на якому етапі опанування нового матеріалу в учня можуть виникнути труднощі, планування кроків для їх уникнення;

Первинне оцінювання використовується у разі, коли:

- учні мають різні рівні чи умови підготовки;
- учитель має забезпечити послідовність у засвоєнні змісту навчального матеріалу чи спланувати викладання й навчання відповідно до можливостей і потреб учнів, зважаючи на «зону найближчого розвитку, хоча з'ясувати — для ефективного навчання учня з особливими освітніми потребами йому достатньо застосувати принцип універсальності у навчанні (множинні способи) чи слід адаптувати, модифікувати навчальну програму.

Під час первинного оцінювання застосовуються усні методи (бесіда, коментування). Поєднується оцінювання мовних і мовленнєвих навичок з когнітивними та навпаки.

Переваги методів усного оцінювання:

- широке спілкування між учителем і учнем, між учнем і однокласниками;
- розвиток умінь і навичок усного висловлювання учнів;
- миттєвий зворотний зв'язок;
- усунення помилок чи нерозуміння певної теми;
- гнучкість через комбінування типів запитань і рівнів складності відповідно до відповідей.

Недоліки в застосуванні усного методу оцінювання:

- вплив емоцій на результат;
- неповний зворотний зв'язок;
- коливання рівня складності;
- більша витрата часу на усне опитування тощо.

Формувальне оцінювання для учнів з ООП проектується і реалізовується під час освітнього процесу за допомогою різних способів і технік.

Формувальне оцінювання дає учителю змогу:

- збирати й узагальнювати інформацію про учнів з ООП;
- отримувати від учнів зворотний зв'язок і завдяки цьому поліпшувати процес навчання й пізнання;
- оцінювати індивідуальні досягнення учня, не порівнюючи їх з досягненнями інших тощо.

Підсумкове оцінювання:

Під час підсумкового оцінювання визначається, чи відповідають отримані результати навчання учнів з ООП вимогам стандарту чи результатам, передбаченим ІПР (контрольно - перевірні роботи: тестування, диктанти, твори, проекти тощо). Завдання для таких робіт розробляють на основі змісту освітнього стандарту й освітніх програм, та ІПР.

Вимоги до оцінювання результатів діяльності учнів з ООП:

Стимульовальний підхід — оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, тобто передусім слід враховувати досягнення учня, позитивну динаміку розвитку, а не його невдачі. Стимулом для учня має бути передусім не кількісна оцінка, а якісна — емоції вчителя, його оцінні судження й висловлювання, педагогічна техніка й невербальні засоби оцінювання.

Об'єктивність — перевіряти та оцінювати необхідно результати діяльності дитини відповідно до визначених для неї навчальних програм і критеріїв оцінювання, викладених у цих програмах. На оцінку не може впливати суб'єктивне ставлення до учня педагога чи інших учасників освітнього процесу.

Систематичність — контроль навчальних досягнень має бути постійним; його слід поєднувати з викладанням і закріпленням матеріалу.

Відкритість у поєднанні з конфіденційністю — слід повідомляти учневі його оцінку, обґрунтовувати її; залучати учня до аналізу та оцінювання власної діяльності, тим самим розвивати критичність мислення і самооцінку. Проте навчальні досягнення учня та його труднощі не мають бути об'єктом обговорення з іншими учнями класу та їхніми батьками.

Повага до особистості учня — оцінка не має принижувати учня чи викликати в нього негативні емоції, а навпаки — стимулювати до поліпшення своїх результатів, успіхів, викликати позитивні почуття. Учитель, оцінюючи досягнення учня, не має наголошувати на його особливостях, насміхатись з нього чи дорікати.

Оцінювання результатів — оцінювати слід знання, уміння та дії дитини, а не її особистість. Учитель має оцінювати навчальні досягнення учня кількісно чи якісно, обґрунтовувати виставлені бали, власні судження. Учень має зрозуміти, за що він одержує саме таку оцінку, яких результатів він досягнув, яких зусиль ще має докласти для їх поліпшення (якщо оцінка неспхвальна).

Індивідуальний підхід — в умовах інклюзивного закладу це одна з надважливих вимог, яка передбачає урахування особливостей дитини, її досвіду, специфічних особливостей і труднощів; впливу психофізичного порушення на засвоєння знань і вмінь, ставлення до навчання.

Особливості оцінювання досягнень здобувачів освіти прописуються в Освітній програмі Кременського ліцею №4 Кременської міської ради Луганської області на певний навчальний рік.

7. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи учнів та створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування

Компоненти Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування реалізуються на підставі:

- частини другої статті 97 Бюджетного кодексу України;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України; План, Заходи від 04.09.2013 № 686-р «Про затвердження плану заходів з реалізації Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 р. N 88 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами» із змінами і доповненнями, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 року N 863, від 21 лютого 2018 року N 88, від 27 лютого 2019 року N 129, від 26 лютого 2020 року N 152;
- Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджені Постановою Головного державного санітарного лікаря України 14.08.2001 N 63;
- наказу МОН України «Про затвердження Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти» N 414 23.04.2018, Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 11 травня 2018 р. за N 582/32034;
- наказу МОН України 07.02.2020 № 143 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 11 березня 2020 р. за № 258/34541 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи»;

- «Положення про організацію охорону праці та безпеки життєдіяльності освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №1669 від 26.12.2017, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 січня 2018 р. за № 100/31552
- наказу МОН України 14.12.2012 № 1423 «Про затвердження Положення про навчальні кабінети з природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів» Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 3 січня 2013 р. за № 44/22576;
- Листа Міністерства освіти та науки України 17.07.2013 № 1/9-497 «Інструктивно-методичні матеріали "Безпечне проведення навчальних занять у кабінетах інформатики та інформаційно-комунікаційних Лист технологій загальноосвітніх навчальних закладів»;
- Листа Міністерства освіти та науки України 18.07.2013 № 1/9-503 «Інструктивно-методичні матеріали "Створення безпечних умов організації навчально-виховного процесу в групі продовженого дня загальноосвітнього навчального закладу»;
- Листа МОН від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)»;
- Лист МОН від 27.06.2019 № 1/9-414 «Деякі питання щодо створення у 2019/2020 н.р. безпечного освітнього середовища, формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок»;
- Наказу Міністерство надзвичайних ситуацій України від 16.07.2012 № 992 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 3 серпня 2012 р. за № 1332/21644 «Про затвердження Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінетах (лабораторіях) фізики та хімії загальноосвітніх навчальних закладів»
- та інших нормативних актів, чинних на момент реалізації Положення.

Особам з особливими освітніми потребами освіта надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб.

Універсальний дизайн закладу освіти створюється на таких принципах:

- рівність і доступність використання;
- гнучкість використання;
- просте та зручне використання;
- сприйняття інформації з урахуванням різних сенсорних можливостей користувачів;
- низький рівень фізичних зусиль;
- наявність необхідного розміру і простору.

8. Стандарти і критерії оцінювання основних напрямків внутрішньої системи забезпечення якості освіти Кременського ліцею №4:

№ п/п	Стандарт	Основні напрямки, які підлягають оцінюванню	Орієнтовні критерії для самооцінювання
Розділ I. Освітнє середовище закладу			
1.1.	Забезпечення безпечних та комфортних умов для навчання та праці	-дотримання санітарних вимог та нормативних актів; -безпека життєдіяльності; -спеціальне навчальне обладнання; -бібліотека; -здоров'язбережувальна компетентність школи; -наявність і безпечність інтернету.	Приміщення, територія ліцею облаштовані та обладнані з урахуванням принципів універсального дизайну і розумного пристосування, санітарно-гігієнічних вимог; забезпечена фізична доступність архітектурних елементів будівлі та території. Учасники освітнього процесу знають вимоги охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правила поведінки в умовах надзвичайних ситуацій та дотримуються цих вимог і правил. Педагогічні працівники обізнані з правилами реагування у разі, якщо учасник освітнього процесу травмується та/або в нього раптово погіршиться самопочуття, і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях. Дизайн освітнього середовища функціональний та адаптивний, що дає змогу максимально ефективно використовувати приміщення й територію закладу в освітньому процесі. Заклад освіти забезпечений обладнаними навчальними та допоміжними приміщеннями, кабінетами, лабораторіями та засобами навчання, зокрема підручниками, дидактичними матеріалами, обладнанням, для реалізації освітньої програми.

			Бібліотека функціонує як інформаційний центр закладу освіти. У закладі освіти створені умови для здорового харчування учнів. Освітнє середовище закладу мотивує учнів оволодівати ключовими компетентностями та спонукає їх вести здоровий та екологічний спосіб життя. У закладі створені умови для безпечного використання інтернету, формування інформаційно -цифрових компетентностей, зокрема навичок безпечної поведінки та кібербезпеки.
1.2.	Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	-комфортне психологічне середовище; -міжособистісна взаємодія учасників освітнього процесу; -протидія булінгу; -правила поведінки; -партнерство і повага; -психологічний супровід.	Заклад освіти веде активну політику щодо профілактики насильства — має антибулінгову програму, кодекс безпечної школи тощо. Політику щодо профілактики насильства приймають усі учасники освітнього процесу. Вони ознайомлені з відповідною програмою чи кодексом. У закладі освіти розроблені чіткі й зрозумілі всім учасникам освітнього процесу правила поведінки, що базуються на взаємній повазі. Керівництво закладу, педагогічні працівники володіють методиками раннього визначення ознак фізичного і психологічного насильства, зокрема такого, як булінг і мобінг, та знають, як реагувати на їх прояви. За потреби заклад освіти звертається по допомогу до поліції, соціальної служби тощо. У закладі освіти учні можуть отримати психологічні консультації та психосоціальну підтримку. У закладі освіти налагоджена робота з батьками із запобігання насильству щодо дітей, булінгу, кібербулінгу тощо, а також робота з подолання цих проблем.

1.3.	Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору	-інклюзивні цінності; -адаптація; -взаємодія з ІРЦ; -взаємодія з батьками.	Заклад освіти забезпечує рівний доступ до навчання усім дітям. Заклад освіти культивує повагу до прав людини та протидіє будь-яким проявам дискримінації. У закладі розроблені та втілюються підходи для комфортної адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, а також власні підходи до комфортної адаптації нових працівників. У закладі достатня кількість працівників для надання необхідної підтримки учням з особливими освітніми потребами. Заклад піклується про те, аби учні з особливими освітніми потребами були забезпечені необхідними корекційно-розвитковими послугами. Педагогічні працівники впроваджують методики і технології для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. У педагогічному колективі сформована культура співпраці, педагоги дотримуються командного підходу щодо навчання дітей з особливими освітніми потребами. Заклад співпрацює з інклюзивно-ресурсним центром і залучає його фахівців для розроблення індивідуальних програм розвитку та психолого-педагогічного супроводу учнів з особливими освітніми потребами в освітньому процесі. Заклад освіти підтримує зв'язок з родинами учнів з особливими освітніми потребами, залучає їх до команди фахівців з розроблення індивідуальних програм розвитку та надає іншу необхідну підтримку під час навчання.
Розділ II. Система оцінювання здобувачів освіти			

2.1.	Заклад використовує систему оцінювання як інструмент спостереження за навчальним поступом учня та індикатор вдосконалення якості освіти	-обізнаність з критеріями оцінювання; -підходи до оцінювання; -динаміка показників	У закладі освіти оприлюднені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів і курсів робочого навчального плану, розроблені відповідно до нормативних документів, освітньої програми закладу освіти та на основі компетентнісного підходу. У закладі освіти аналізують результати та динаміку навчальних досягнень учнів, на основі яких готують аналітичні документи та приймають рішення про підвищення якості освітнього процесу, мотивації навчальної діяльності учнів.
2.2.	У закладі освіти відкрита, прозора і зрозуміла для учнів система оцінювання	-обґрунтування; -дотримання академічної доброчесності; -формувальне оцінювання	Учні отримують вичерпну інформацію щодо критеріїв оцінювання навчальних досягнень і розуміють їх. Під час оцінювання навчальних досягнень учнів учителі дотримуються принципів академічної доброчесності, відповідно, заохочують учнів дотримуватися її. У закладі використовують формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів, спрямоване відстежувати індивідуальний прогрес кожного учня.
2.3.	Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до само оцінювання	—відстежування прогресу; -вплив на активність життєвої позиції; -сприяння формуванню ціннісних орієнтирів та чіткої громадянської позиції.	Учні задоволені освітнім процесом і тим, як їхні досягнення оцінюють у закладі освіти. Заклад освіти розвиває в учнів почуття відповідальності за результати власної освітньої діяльності; учні здатні оцінити свої можливості й ставити цілі особистісного розвитку. Учні виявляють громадянську активність та ініціативу, беруть участь у житті класу, закладу освіти, місцевої громади, суспільства загалом. Отже, оцінювати результати навчання у закладі освіти слід за

			трьома стандартами: навчальний поступ учня як індикатор якості освіти, прозорість системи оцінювання навчальних досягнень та особистісна відповідальність учнів за результати навчання.
Розділ III. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу			
3.1.	Педагогічні працівники спрямовують свою діяльність на оволодіння учнями ключовими компетентностями через використання сучасних технологій в освітньому процесі	-зорієнтованість на формування ключових компетентностей; -враховування індивідуальної освітньої траєкторії кожного учня; -наскрізний процес виховання.	Педагогічні працівники: • застосовують компетентнісний підхід у викладанні та використовують різні форми і методи проведення навчальних занять, які спрямовані на творчий розвиток учнів, їх самостійну та аналітичну роботу; • розробляють індивідуальні освітні траєкторії учнів; • забезпечують наскрізний процес виховання, який формує загальнолюдські цінності, сприяє розвитку патріотизму.
3.2.	Педагогічні працівники закладу планують свою роботу та прогнозують результати своєї діяльності	-раціональний розподіл навчального матеріалу; -критерії оцінювання; -об'єктивність оцінювання; -зовнішні і внутрішні моніторинги.	Педагоги розробляють навчально-тематичні програми, календарно-тематичні плани з предметів і курсів, зміст яких відповідає Державним стандартам загальної середньої освіти та враховує умови й специфіку роботи закладу освіти. Педагоги використовують наявні, а також розробляють і оприлюднюють нові критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, що відповідають нормативним документам і компетентнісному підходу, а також інформують учнів про ці критерії. Результати зовнішніх моніторингів, державної підсумкової атестації корелюють з підсумковим оцінюванням навчальних досягнень учнів з предмету (курсу).

3.3.	Забезпечення підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників	-напрями професійного зростання; -система мотивації педагогів; -участь у дослідницько-експериментальній роботі; -створення власних освітніх продуктів; -використання ІКТ; -обізнаність з нормативно-правовими актами в галузі освіти; -володіння державною мовою.	Педагогічні працівники: -підвищують свою кваліфікацію, проходять чергову атестацію, сертифікацію; -дотримуються у професійному зростанні стратегії, специфіки роботи та освітньої програми закладу освіти; -беруть участь у дослідницько-експериментальній роботі, в освітніх проектах, робочих групах, залучаються до роботи як освітні експерти; -мають оприлюднені публікації та розробки, створюють власний освітній продукт, беруть участь в обміні досвідом; використовують інформаційно-комунікативні технології в освітньому процесі; -обізнані з вимогами нормативно-правових актів у галузі освіти та дотримуються їх; -використовують виключно державну мову під час навчальних занять та в позаурочний час, а також послуговуються науковою і педагогічною термінологією українською мовою.
3.3.	Діяльність педагогічних працівників ґрунтується на партнерстві між учнями, вчителями і батьками	-конструктивні комунікації; -постійний діалог з батьками; -всебічна підтримка педагога; -співпраця педагогів, командна робота.	В освітній діяльності педагогічні працівники: надають всебічну підтримку учням та застосовують індивідуальний підхід у роботі з ними; - взаємодіють з батьками щодо питань удосконалення освітньої діяльності, забезпечують постійний зворотний зв'язок; -співпрацюють з колегами, обговорюють з ними проблеми та реалізують спільні проекти;
3.4.	Організація педагогічної діяльності та	-дотримання академічної доброчесності;	В освітній діяльності педагогічні працівники: організовують свою роботу на засадах академічної

	навчання здобувачів освіти відбувається на засадах академічної доброчесності	-стимулювання учнів до дотримання академічної доброчесності.	доброчесності, спонукають учнів дотримуватися цих норм в освітній діяльності.
--	---	--	---

Розділ IV. Управлінські процеси у закладі

4.1.	Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань	-наявність і якість локальних документів (положень, програми розвитку, концепцій тощо), спрямованих на удосконалення діяльності закладу.	У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання
4.2.	Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм	-рівень психологічного комфорту; -прозорість діяльності.	Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність.
4.3.	Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників	-плинність кадрів; -система заохочення; організація підвищення кваліфікації учителів.	Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми. Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних

			працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності. Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників
4.4.	Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою	-врахування потенціалу всіх учасників освітнього процесу при прийнятті рішень; -громадське самоврядування; -мобільність режиму роботи школи.	У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади. Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти
4.5.	Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності	-впровадження політики академічної доброчесності; -антикорупційні заходи.	Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності. Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції

**Циклограма контрольно - оцінювальної діяльності в системі
забезпечення якості освіти**

№ п/п	Орієнтовні критерії	Місяці навчального року									
		09	10	11	12	01	02	03	04	05	06
Розділ I. Освітнє середовище закладу											
1.1.	Забезпечення безпечних та комфортних умов для навчання та праці (аналіз приміщень, обізнаність з вимогами ОП та БЖ, умови для харчування, підключення Інтернету, умови для адаптації)	+						+			
1.2.	Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації (наявність та рівень виконання правил учасниками освітнього процесу; антибулінгові заходи)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
1.3.	Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору (універсальність дизайну; умови для навчання дітей з ОП; організація інклюзивного навчання)	+								+	
Розділ II. Система оцінювання здобувачів освіти											
2.1.	Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних			+				+			

	досягнень (обізнаність учнів з критеріями оцінювання; підходи до оцінювання; рівень справедливості оцінювання)										
2.2.	Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти (моніторинги)				+					+	
2.3.	Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до само оцінювання (підходи до формування в учнів відповідальності за результати освітньої діяльності)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Розділ III. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу

3.1.	Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти (наявність, формат планування, самоаналіз; врахування потенціалу класу, цілісність планування, створення веб-ресурсів, використання ІКТ)	+			+	+				+	
3.2.	Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників (самоосвіта, інноваційна діяльність педагогів)			+							
3.3.	Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти (рівень партнерства «учитель	+				+					+

	самоврядування; мобільність режиму роботи школи)										
4.5.	Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності (впровадження політики академічної доброчесності, антикорупційні заходи)										+

9. Механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Механізми реалізації ВСЗЯО передбачають здійснення періодичного оцінювання компонентів закладу освіти за напрямками та індикаторами оцінювання відповідальними посадовими особами і представниками громадських структур на основі визначених методів збору інформації та відповідного інструментарію. Отримана інформація узагальнюється, відповідний компонент оцінюється, після чого зазначені матеріали передаються адміністрації закладу освіти для прийняття відповідного управлінського рішення щодо удосконалення якості освіти в закладі освіти.

Дані щодо процедури та результатів оцінювання мають узагальнюватися зокрема в таблицях, де передбачені наступні змістові графи.

1. Порядковий номер.

2. Напрями та індикатори оцінювання. До них віднесено (відповідно до наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»):

- освітнє середовище закладу освіти (облаштування території, стан приміщення закладу, дотримання повітряно-теплого режиму, стан освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму тощо);
- система оцінювання здобувачів освіти (оприлюднення критеріїв, правил та процедур оцінювання навчальних досягнень, здійснення аналізу результатів навчання учнів, впровадження системи формувального оцінювання тощо);
- педагогічна діяльність педагогічних працівників (формування та реалізація індивідуальних освітніх траєкторій учнів, використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, розвиток педагогіки партнерства тощо);
- управлінські процеси закладу освіти (стратегія розвитку закладу, здійснення річного планування відповідно до стратегії, підвищення кваліфікації педагогічних працівників тощо).

3. Періодичність оцінювання. Визначається відповідно до частоти оцінювання (1 раз на п'ять років, 1 раз на 3 роки, 1 раз на рік, півріччя (семестр), квартал (чверть), щомісячно, щотижнево тощо). Періодичність

визначається закладом освіти в залежності від певних обставин, як планово, згідно річного плану роботи закладу освіти, так і позапланово.

4. Відповідальні за оцінювання. Ними є не тільки члени адміністрації закладу освіти, а й представники колективу, громадських організацій закладу. Перелік таких осіб може виглядати так: директор, заступники директора, голови методичних об'єднань, педагогічні працівники, психолог, соціальний педагог, бібліотекар, медична сестра, члени ради школи, батьківського комітету, учнівського комітету тощо.

5. Методи збору інформації та інструментарій. У цій графі визначається метод збору інформації (аналіз документів, опитування, спостереження) та інструментарій (пам'ятка, бланк, анкета тощо).

6. Форми узагальнення інформації. До інформації, яку має надати відповідальна особа після завершення процедури оцінювання, віднесено аналітичну довідку, письмовий звіт, усний звіт, доповідну записку, акт тощо.

7. Рівень оцінювання. Рівень оцінювання як обов'язковий елемент механізму передбачає визначення рівня оцінювання: перший (високий); другий (достатній); третій (вимагає покращення); четвертий (низький).

8. Управлінське рішення. Управлінське рішення приймається на основі аналізу отриманої інформації у вигляді наказу, рішення педагогічної ради, розпорядження, вказівки, письмового доручення, припису, інструкції, резолюції тощо і спрямовано на вдосконалення якості освіти в закладі освіти.